

Beslut om bildande av naturreservatet Norra Ekeberg i Hällefors kommun samt beslut om föreskrifter m.m.

Bildande av naturreservat

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808), ett område av fastigheten Norra Ekeberg 1:20 i Hällefors kommun som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av kartan i detta beslut och som slutligen märks ut i fält.

Naturreservatets namn ska vara Norra Ekeberg.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Områdets naturskogar och myrmarker, inklusive rikkärr samt bäckar liksom områdets orörda karaktär och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Syftet ska tillgodoses i huvudsak genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin och vegetationen i våtmarker och vattendrag kan komma i fråga.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av främmande träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma i fråga liksom röjning av igenväxningsvegetation på våtmarker.

Friluftslivets möjlighet till besök ska underlättas genom att bland annat information om området tillhandahålls.

Föreskrifter för naturreservatet

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att

1. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd såväl som att fälla enstaka träd eller buskar, samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller delar av träd,
2. så eller plantera träd,
3. borra, gräva, spränga, schakta, markbereda eller utföra annan mekanisk bearbetning av mark, block eller berg, eller bedriva täkt av något slag, utfylla, tippa, eller anordna upplag,
4. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämma eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållanden,
5. anlägga väg, stig, led eller uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster,
6. uppföra eller upplåta mark för byggnad eller annan anläggning,
7. dra fram ledning i mark, vatten eller luft,
8. kalka mark, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
9. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
10. uppföra jaktorn, röja siktgator för jakt eller stödutfodra vilt.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

1. Utmärkning och underhåll av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor vid platser som markeras på beslutskarta.
3. Avverkning eller på annat sätt borttagande av främmande träd och buskar såsom contortatall, lärkträd, ädelgran m.m. samt eliminering av invasiva arter som t.ex. blomsterlupin.
4. Fällning eller beskärning av enstaka träd längs vägar, reservatsgränser och vid anläggningar för friluftslivet, för att undvika skador på människor eller byggnader.
5. Undersökning och dokumentation av djur-, växt- och svamparter samt mark- och vattenförhållanden.
6. Fällning, ringbarkning eller på annat sätt borttagande av igenväxningsvegetation på myrmark.
7. Igenläggning eller igensättning med proppar av diken.

2024-11-28

511-8700-2021

8. Framförande av maskiner som behövs för att utföra återställning av hydrologi och vegetation på myrmark.
9. Fällning, ringbarkning eller på annat sätt borttagande av konkurrerande träd i anslutning till vissa särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt i naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. borra, hacka, spränga, gräva, rista, måla eller på annat sätt skada berg, jordytan, sten eller block, eller att flytta eller bortföra sten eller block,
2. framföra motordrivet fordon annat än på bilvägar,
3. fälla, bortföra eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller om kullfallna träd och buskar,
4. skada vegetationen t.ex. genom att gräva upp växter såsom ris, gräs, örter, mossor eller lavar och svampar,
5. medvetet störa djurlivet,
6. utan Länsstyrelsens tillstånd sätta upp permanent tavla, skylt, affisch, eller därmed jämförlig anordning,
7. utan Länsstyrelsens tillstånd utföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft 2024-11-28. Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Undantag från föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som krävs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår ovan av föreskrifterna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken,
- b) förvaltaren av naturreservatet att i uppföljningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial samt annan dokumentation av växt- och djurliv, luft-, mark- och vattenförhållanden,
- c) rättighetshavare att uttransportera fälld älg, hjort, björn eller vildsvin med fordon som inte ger långsiktigt bestående skador på mark eller vegetation,
- d) rättighetshavare att utföra underhåll av befintliga jaktorn samt siktgator för jakt genom försiktig röjning,
- e) tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende att framföra motorfordon (insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen),
- f) Länsstyrelsens rovdjursförvaltare att framföra snöskoter för inventering m.m.

- g) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av väg befintligt omfattande hela vägområdet med tillhörande anläggningar i direkt anslutning till vägområdet i enlighet med nyttjanderätt som är gällande vid detta besluts ikraftträdande,
- h) fastighetsägaren till Norra Ekeberg 1:20 att underhålla och använda basväg markerad på beslutskarta samt att upplåta nyttjande av befintlig basväg för skogstransporter till ägaren av angränsande fastighet.
- i) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig mark- eller luftledning i enlighet med ledningsrätt som är gällande vid detta besluts ikraftträdande.

Fastställande av skötselplan

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. beslutar Länsstyrelsen att fastställa den skötselplan för naturreservatet som framgår av bilaga 1.

Skälen för beslutet

Områdets naturvärden betingas av skogsbeståndens naturskogsartade struktur, förekomsten av rikkärr och en mångfald av sådana arter som missgynnas av skogsbruk. Strukturen i de äldre bestånden kännetecknas av intern dynamik och småskaliga störningar. Åldersspridningen bland träden är stor. Området rymmer en stor mängd död ved. De många signalarterna indikerar att området har varit trädbevuxet under lång tid. Förekomsten av bäckar, kärr och källdrag bidrar till hög luftfuktighet, vilket är gynnsamt för fuktighetskrävande svampar, lavar och mossor. Bland dessa kan särskilt nämnas de hotade arterna knärot, vedsäckmossa och gropig skägglav. I de öppna kärren förekommer flera typiska arter för rikkärr såsom dvärglumner, snip, tätört, fetbålmossa och korvskorpionmossa. Området är hemvist för ett flertal minskande eller hotade skogsfåglar som tretåig hackspett, spillkråka och tjäder.

De ovan beskrivna naturvärdena knutna till områdets livsmiljöer, naturliga dynamik samt mängden signalarter och rödlistade arter har endast begränsade möjligheter att finnas kvar under påverkan av skogsbruk. Den närmast förväntade skogsbruksåtgärden är för större delen av området slutavverkning.

Länsstyrelsens bedömning

De särskilda naturvärden som framkommit om reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Förutsättningarna för att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om förvaltningsinriktningen i detta beslut följs och skötselmålen uppfylls i enlighet med den för reservatet fastställda skötselplanen.

Beslutet följer Naturvårdsverkets riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen.

2024-11-28

511-8700-2021

Skyddet av Norra Ekeberg bidrar till arealmålet för miljömålen *Levande skogar*, *Ett rikt växt- och djurliv* och *Myllrande våtmarker*, m.fl.

Naturreseptatet bidrar också till skyddet av ekosystem vars funktioner är viktiga för upprätthållande av de ekosystemtjänster vårt samhälle är beroende av.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen enligt den information Länsstyrelsen inhämtat från Bergsstaten.

Vid en avvägning, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreseptat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreseptatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 3 och 4 §§ förordningen (2024:183) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Redogörelse för ärendet

Delar av det nu aktuella reservatsområdet har tidigare uppmärksamats i olika inventeringar. Myren i västra delen ingår såväl i Länsstyrelsens inventering av skyddsvärda myrar 1978 som i Våtmarksinventeringen och har i den senare klassats som klass 2, högt naturvärde. Norra delen av området klassades som naturvärdesobjekt, barrsumpskog, av Skogsstyrelsen 1995 (N 9729-1995). Området ingick i en inventering av Hällefors kommuns naturvärden år 2002 (Objekt 383. Norra Ekeberg, Trätarängen). Två av kärren ingick i Länsstyrelsens rikkärrsinventering 2005 och Skogsstyrelsen klassade ett av dessa rikkärr, Trätarängen, som nyckelbiotop år 2006.

I oktober 2021 tog Skogsstyrelsen kontakt med Länsstyrelsen angående avverkningsanmälningar på fastigheten Norra Ekeberg 1:20 i Hällefors kommun. Skogsstyrelsen bedömde att stora delar av fastigheten hyser höga naturvärden och är av sådan storlek att ett naturreseptatsskydd skulle kunna motiveras. Kort därefter lät Länsstyrelsen inventera området och tillsammans med Skogsstyrelsen träffade Länsstyrelsen en representant för markägarna i december 2021. En överenskommelse gjordes då att utreda möjligheten att bilda naturreseptat samt att ombudet Stora Enso tog tillbaka avverkningsanmälan. Länsstyrelsen avropade en värdering av det föreslagna reservatsområdet i april 2022. Värderingen blev klar och godkänd av Naturvårdsverket i september 2022. Förhandling om markåtkomst avropades av Länsstyrelsen i september 2022.

2024-11-28

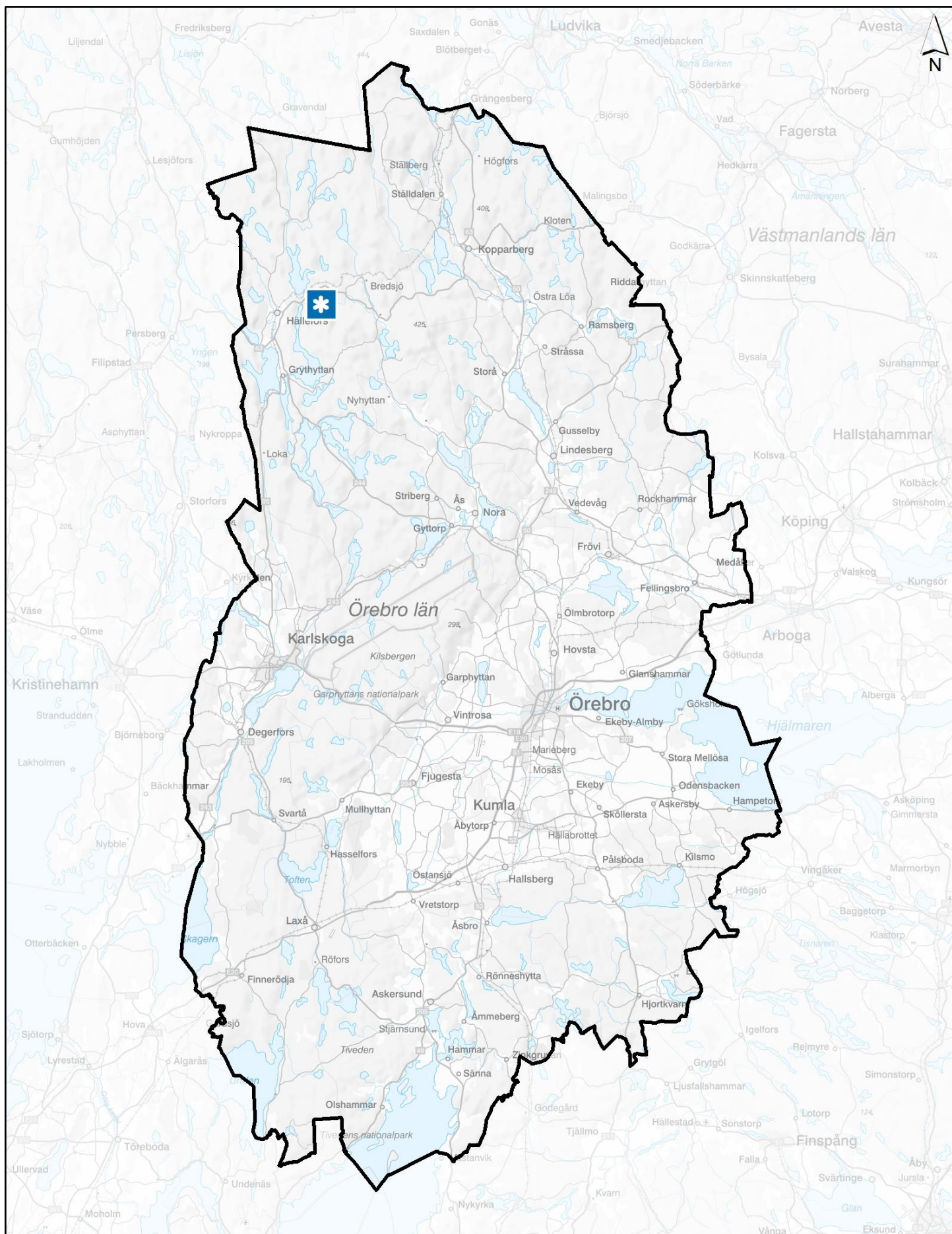
511-8700-2021

Ärendet har varit föremål för remissbehandling. Sakägare och övriga remissinstanser har beretts möjlighet att yttra sig över förslag till beslut.

Samråd har skett med Hällefors kommun.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Norra Ekeberg
NVR-id:	2057 343
Kommun:	Hällefors
Lägesbeskrivning:	7 km öster om Hällefors
IUCN-kategori:	Ia, Strikt naturreservat
Fastigheter:	del av Norra Ekeberg 1:20
Markägare:	Enskilda
Rättigheter:	Jakträtt, ledningsrätt
Areal:	47,8 hektar, varav 33,8 ha produktiv skogsmark
Naturtyper:	Barrskog ca 28 ha, triviallövskog ca 2 hektar, skvattramtallskog ca 12 ha och öppna våtmarker ca 6 hektar
Förvaltare av reservatet:	Länsstyrelsen i Örebro län

Översiktskarta för naturreservatet

Norra Ekeberg

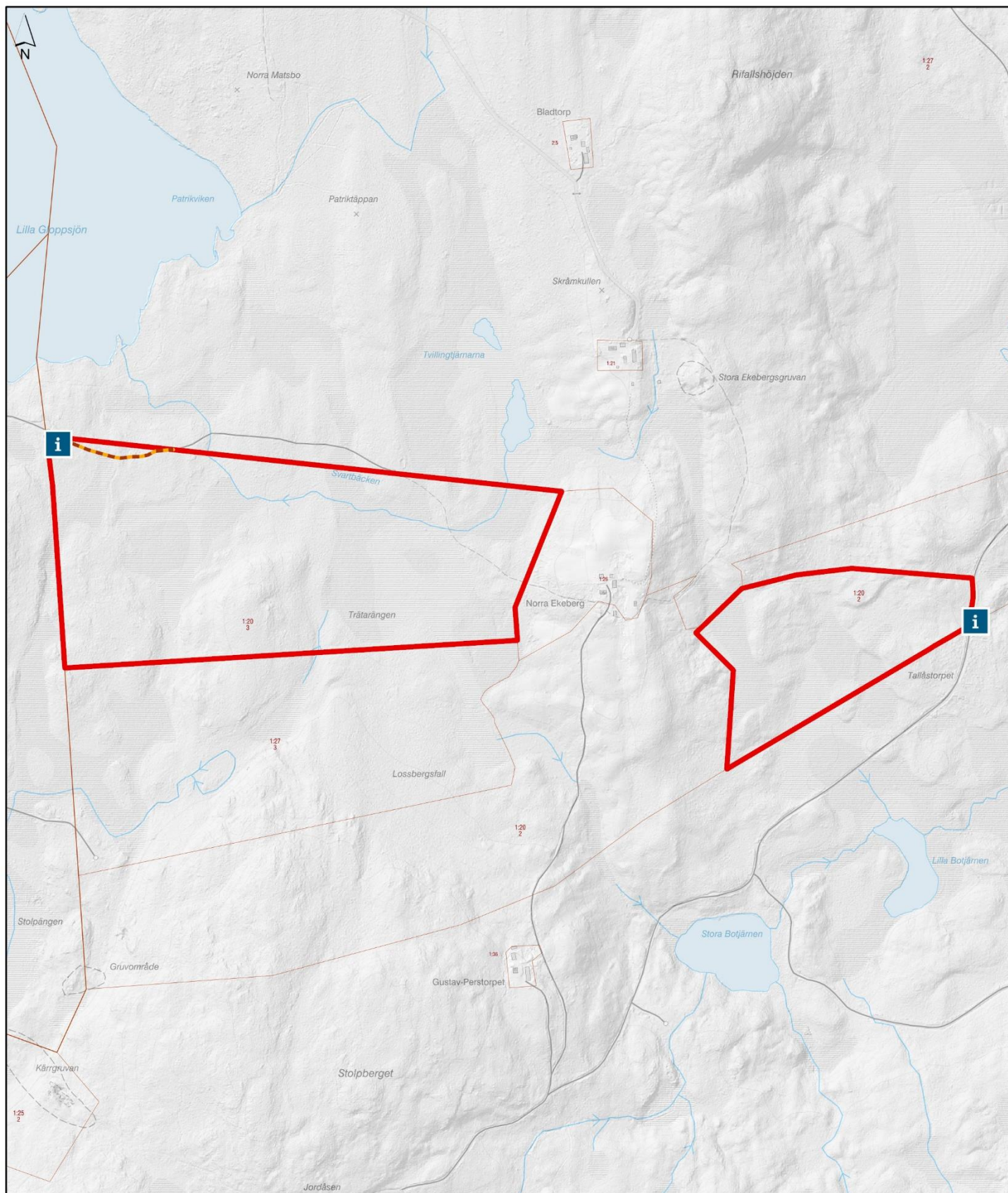
© Lantmäteriet © Länsstyrelsen i Örebro län

0 20 40km

Naturreservat enligt detta beslut

Beslutskarta för naturreservatet

Norra Ekeberg

Hällefors kommun
Beslutsdatum 2024-11-28
Dnr: 8700-2021

- Naturreservat enligt detta beslut
- i Information
- Undantag h)_basväg

0 200 400 m

© Lantmäteriet
© Länsstyrelsen i Örebro län

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 2 med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lena Rådström Baastad med naturvårdshandläggare Rolf Wedding som föredragande. I den slutliga handläggningen har också vikarierande enhetschef Erika Andersson och länsjurist Madelene Stillnert medverkat.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilagor

1. Skötselplan
2. Överklagandehänvisning